

Verksamhetsplan och budget 2025

Kommunförbundet
Kalmar län

Innehåll

Inledning	3
Målbild.....	3
Hälsa, vård och omsorg	4
Fokusområden	5
Socialtjänstens omställning.....	5
Samverkan mellan socialtjänst, skola och regionens hälso- och sjukvård.....	5
Kunskapsstyrning och kompetensförsörjning	6
Äldre.....	8
Kommunal primärvård.....	9
Skadligt bruk och beroende	10
Barn och unga.....	11
Stöd och service LSS.....	12
Unga, Utbildning och Etablering	14
Fokusområden	14
Skolutveckling.....	14
AV-Media Kalmar län	15
Ungas uppväxt.....	16
Etablering.....	17
Folkhälsa	18
Livsmedel-, miljö- och hälsoskydd.....	19
Livsmedelsprojekt.....	19
Miljöprojekt	19
Budget 2025	20
Verksamhetsområde Kansli	21
Verksamhetsområde Unga, utbildning och etablering	22
Verksamhetsområde Hälsa, vård och omsorg	22
Verksamhetsområde Miljö och Livsmedel	23
Inför 2026	23

Inledning

Kommunförbundet Kalmar län är en samverkansplattform för kommunerna i Kalmar län, med fokus på det primärkommunala uppdraget inom skola, ungas uppväxtmiljö samt hälsa, vård och omsorg. Förbundet ansvarar dessutom för specifika projekt och för Miljösamverkan Sydost.

Genom att arbeta för förbättrad samverkan och med att stötta kommunerna i arbetet med att hitta sin gemensamma röst och arbeta utifrån det kommunala perspektivet så stärker förbundet sina medlemmars möjligheter att möta de utmaningar som ett föränderligt samhälle innebär.

Kommunförbundet Kalmar län har en strategisk inriktning med målbild och prioriterade samverkansområden för perioden 2024–2026. Med utgångspunkt från detta styrdokument har förbundet tagit fram en verksamhetsplan och budget för 2025.

En prioriterad fråga för 2025, som påverkar flera primärkommunala samverkansområden inom förbundet, är omställningen till den nya socialtjänstlagen samt God och nära vård och samverkan mellan kommunerna och regionen. Liksom God och nära vård kommer omställningen till ny socialtjänstlag beröra den sociala välfärden i stort där samarbetet mellan olika samhällsaktörer behöver stärkas. Kommunförbundet Kalmar län stödjer det länsgemensamma samverkansarbetet både mellan kommunerna själva och mellan kommunerna, Region Kalmar län och Länsstyrelsen Kalmar län.

Andra prioriterade fokusområden inkluderar uppstarten av Linnéregionens rektorsnätverk som genomförs i samarbete med Linnéuniversitetet och Skolverket och projektet OPIS 1.0, vars mål är att underlätta sysselsättning för personer med störst avstånd till arbetsmarknaden, som kommer att avslutas under året. Vidare kommer resultaten från den senaste LUPP-undersökningen (Lokal uppföljning av ungdomspolitiken) att presenteras och ligga till grund för fortsatt utvecklingsarbete inom ramen för Ungas uppväxt.

Målbild

Kommunförbundet Kalmar län arbetar utifrån den övergripande målbilden:

Tillsammans skapar vi ett hållbart Kalmar län för våra invånare att växa upp, leva och åldras i!

Hälsa, vård och omsorg

Gemensamma utmaningar

I hela Sverige pågår en omställning mot en mer hållbar socialtjänst och nära vård. För att vården och omsorgen även i framtiden ska vara effektiv, av hög kvalitet och anpassad efter den demografiska utvecklingen och invånarnas behov. Demografiska förändringar, ett växande rekryteringsbehov, prognoser om minskade resurser och ökade krav från medborgare sätter press på socialtjänsten.

Dessa utmaningar ställer stora krav på nytänkande och utveckling av ny kunskap om effektiva metoder för utredning, stöd och behandling. Utmaningarna kan inte lösas enbart med ökade resurser eller av enskild samhällsaktör. Hela välfärden behöver kroka arm och våga diskutera långsiktiga lösningar som effektiviserar arbetssätten.

RSS

Den regionala samverkans- och stödstrukturen (RSS) på Kommunförbundet Kalmar län arbetar på regional nivå, för att stärka samverkan och driva utveckling inom socialtjänst och närliggande hälso- och sjukvård mellan länets 12 kommuner och mellan kommunerna och regionen. RSS är en gemensam resurs för utveckling av en kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård i länet. Syftet är att stödja utvecklingen av en evidensbaserad praktik som är anpassad till både regionala och lokala prioriteringar, så att kommunerna har förutsättningar att bygga socialtjänstens stöd på bästa tillgängliga kunskap.

RSS har även i uppdrag att stödja kommunerna i dialogen om kunskapsutveckling och kunskapsstyrning på nationell nivå. Detta sker genom deltagande i olika nationella nätverk kring kunskapsstyrning och genom partnerskapet mellan RSS, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Socialstyrelsen.

SSKL

I Kalmar län finns det en modell och struktur för samverkan mellan RSS och kommunernas socialtjänst, kallad *Socialtjänst i samverkan Kalmar län* (SSKL). Målet med SSKL är att uppnå en jämlik, jämställd och evidensbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård av god kvalitet för länets invånare.

Det finns även en struktur för samverkan mellan socialtjänsten, regionen och skolan under namnet *Länsgemensam ledning i samverkan inom socialtjänst och angränsande hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län* (LGL).

Utvecklingsarbetet inom SSKL och LGL har olika syften och inriktningar men har stora beröringspunkter. RSS har en stödjande roll i båda samverkansstrukturerna och säkerställer att arbetet synkroniseras mellan de olika verksamhetsområdena och nätverken.

Nedan beskrivs de fokusområden som är strategiskt viktiga för SSKL att samverka kring för att kunna möta de krav, behov och förväntningar som ställs på socialtjänsten och den kommunala hälso- och sjukvården.

Fokusområden

Socialtjänstens omställning

Socialtjänsten behöver utifrån förändrade samhällsutmaningar och ny lagstiftning som träder i kraft 1 juli 2025 ställa om till nya arbetssätt som är förebyggande, tillgängliga, tillitsskapande och kunskapsbaserade – samtidigt som befintliga verksamheten upprätthålls. Förberedelser pågår på nationell, regional och lokal nivå, men arbetet med omställning behöver intensifieras.

I det förebyggande arbetet är det flera aktörer utöver socialtjänsten som har viktiga roller, såsom vården, skolan, kultur- och fritidsverksamheter, samhällsbyggnadsförvaltningar och civilsamhället. Även myndigheter, fackförbund, universitet och högskolor bidrar med viktiga nycklar. Omställningen behöver därför ske både i socialtjänsten och inom den sociala välfärden i stort, där samarbetet mellan olika aktörer behöver stärkas.

Varje kommun kommer att få allt svårare att på egen hand tillhandahålla en kunskapsbaserad socialtjänst som kan möta invånarnas behov av både generella och specialiserade insatser. För att säkerställa en jämlik och högkvalitativ tillgång till hälsa, vård och omsorg för invånarna i Kalmar län behöver kommunerna därför i högre grad samarbeta och samordna sina resurser. RSS kommer stödja kommunernas omställning till en ny socialtjänstlag genom att

- skapa en gemensam bild av aktuellt läge och behov i länet

Med hjälp av det stöd som SKR och Socialstyrelsen tagit fram genomför kommunerna lokala läges- och behovsinventeringar under hösten och vintern 2024. Kommunförbundet bjuder i början av 2025 in till en länsdialog för att diskutera resultaten från dessa analyser. Detta blir sen underlag för prioriteringar av det fortsatta arbetet med omställning till den nya socialtjänstlagen.

Samverkan mellan socialtjänst, skola och regionens hälso- och sjukvård

Nära vård är en omställning inom hälso- och sjukvården där primärvården fungerar som ett nav i nära samverkan med andra delar i hälso- och sjukvården, socialtjänsten, skolan, civilsamhället och andra samhällsaktörer. Syftet är att tillsammans med invånarna skapa ett mer personcentrerat, sammanhållet, proaktivt och hälsofrämjande arbetssätt.

Omställningarna inom God och nära vård och socialtjänstens verkar i samma riktning med syftet att ge kraft åt förnyelse i välfärden och komma närmare människorna systemen finns till för. Såväl nära vård som den nya socialtjänstlagen fokuserar på det främjande och förebyggande arbetet och riktar sig till samma invånare. Det finns en stor potential och synergieffekt i att koppla samman de olika omställningarna.

Länsgemensam målbild och strategi för nära vård och Gemensam plan för primärvård samt samverkan kring barn och unga, äldre och psykisk hälsa med tillhörande handlingsplaner för de samordnande grupperna kommer utgöra grunden för arbetet inom Läns-gemensam ledning i

Samverkan mellan socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län.

RSS stödjer kommunerna i att synliggöra det kommunala perspektivet och att hålla en gemensam strategisk riktning i samverkan med Region Kalmar län genom

- arbetet som sker inom Läns-gemensam ledning i samverkan mellan socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

RSS samordnar tillsammans med Region Kalmar län arbetet i politiskt presidium, beredningsgrupp och de samordnande grupperna i Läns-gemensam ledning. Med den förstärkta systemledningen i de samordnande grupperna har kopplingen mellan Läns-gemensam ledning och socialtjänstens olika nätverk inom RSS blivit ännu tydligare. I socialtjänstens nätverk möjliggör RSS för kommunerna att bli mer enade och få en gemensam röst i samverkan med regionen.

Kunskapsstyrning och kompetensförsörjning

Kunskapsstyrning handlar om att utveckla, sprida och använda bästa tillgängliga kunskap och omfattar områdena kunskapsstöd, uppföljning och analys. Intresset för och behovet av uppföljning inom socialtjänsten är stort och en förutsättning för kunskaps- och verksamhetsutveckling.

Kompetensförsörjning inom välfärden är en av de största utmaningarna för kommunerna under det kommande decenniet. Det finns flera strategier för att stärka kompetensförsörjningen i den enskilda kommunen. Det handlar om att attrahera, behålla och utveckla medarbetare, hitta nya lösningar bland annat med hjälp av digitaliseringen och skapa ett hållbart arbetsliv. RSS kommer stödja kommunernas arbete mot en kunskapsstyrd socialtjänst samt i delar av strategierna för en god kompetensförsörjning genom att

- samordna det regionala genomförandet av Yrkesresan

Yrkesresan är en prioriterad nationell satsning. Ett av målen med Yrkesresan är att den ska ge ytterligare kunskap, kraft och kompetens att utveckla socialtjänsten genom att erbjuda bästa tillgängliga kunskap på ett samlat och pedagogiskt sätt. Yrkesresorna består av kvalitetssäkrat innehåll från relevanta myndigheter som paketeras och tillgängliggörs via en digital lärplattform samt genom kursdagar och kollegialt lärande.

Yrkesresan omfattar fem resor; Barn och unga (myndighetsutövning, Funktionshinder (utförare), Skadligt bruk och beroende (myndighetsutövning, Äldre (utförare) och Funktionshinder (myndighetsutövning). RSS ansvarar för utveckling, förvaltning och spridning av de olika yrkesresorna.

- ge stöd i att utveckla arbetet med individbaserad systematisk uppföljning

Individbaserad systematisk uppföljning är ett prioriterat område inom partnerskapet mellan RSS, SKR och Socialstyrelsen. Denna form av uppföljning är en viktig del av att göra socialtjänsten med kunskapsbaserad.

- ge kommunerna stöd i analys av resultaten från SKR:s nationella brukarundersökningar

Brucarundersökningar är viktiga för utvecklingen mot en mer kunskapsbaserad socialtjänst. Tio av länets kommuner har deltagit i en eller flera av SKR:s nationella brukarundersökningar. Tillsammans kan resultatet av dessa ge en god bild av vad våra invånare tycker, och vad länet tillsammans kan arbeta vidare med att utveckla.

- informera om kunskapsstöd och göra dem mer lättillgängliga för kommunerna

Genom deltagande i nationella nätverk får RSS möjlighet till omvärldskunskap och inblick i nya kunskapsstöd. Detta förmedlas kontinuerligt till berörda nätverk.

- ge stöd i att samordna resurserna mellan länets olika kommuner samt öka kännedomen och kunskapen om avtalssamverkan

För att kommunerna på ett effektivt sätt ska kunna uppfylla sina lagstadgade uppgifter och ha en hög kvalitet på sina insatser kan det krävas att kommunerna samverkar. Genom avtalssamverkan ökar kommunernas möjlighet att möta de ökade kvalitetskraven, och insatserna för länets invånare blir mer jämlika.

- samverka med Länsstyrelsen Kalmar län och Region Kalmar län i frågor som rör våld i nära relation och vara kommunernas röst i samordningen mellan regionala och lokala aktörer

Våld i nära relationer är ett verksamhetsområde som styrs från nationell nivå och implementeras regionalt via Länsstyrelserna. Genom Länsstyrelsen kan kommunerna få del av utvecklingsmedel för kompetensutveckling kring nya arbetssätt och utbildningsinsatser kopplat till nya uppdrag eller lagstiftning inom området.

Då våld i nära relationer berör samtliga delar av socialtjänstens arbete och är relevant för RSS:s nätverk på regional nivå, uttrycker kommunerna ett behov av att RSS fungerar som en sammankopplande länk. Syftet är att kommunerna ska bli mer enade och få en gemensam röst i samarbetet med Länsstyrelsen Kalmar län och Region Kalmar län kring behov av gemensamma kompetenssatsningar inom området.

RSS medverkar vid tre samverkansmöten per termin med Länsstyrelsen Kalmar län och Region Kalmar län samt stöttar kommunerna genom att anordna gemensamma kunskapshöjande aktiviteter. Vid behov kan RSS även bistå kommunerna i ansökan om utvecklingsmedel via Länsstyrelsen Kalmar län kopplat till prioriterade utbildningsinsatser.

- samordna länets nätverk för E-hälsa och välfärdsteknik inom socialtjänsten för att möjliggöra erfarenhetsutbyte och sprida goda exempel

SKR har tagit fram en rapport som identifierar tolv rekommenderade digitala tjänster som socialtjänsten bör implementera. Dessa tjänster är indelade i två kategorier,

verksamhetsspecifika tjänster och digital infrastruktur. De verksamhetsspecifika tjänsterna är:

- Digital ansökan om stöd/bistånd samt orosanmälan
- Automatiserat ekonomiskt bistånd
- Läkemedelsautomater
- Digital tillsyn
- Mobila trygghetslarm/GPS
- Digitala låsfunktioner.

Genom samordning av nätverket för E-hälsa och välfärdsteknik bidrar RSS till utveckling av nya arbetssätt där digitalisering och välfärdsteknik vilka kan bidra till att frigöra resurser och möjliggöra stöd till fler invånare. Nyttokalkyler kan vara till god hjälp när förändringar behöver ske.

- stödja kommunernas samverkan med Linnéuniversitetet kring Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) för sjuksköterskor

RSS deltar vid uppföljning av VFU-avtal med universitetet och för kommunernas talan i frågor som rör verksamhetsförlagd utbildning.

- representera länets kommuner i Regionala vårdkompetensrådet (RVKR)

RVKR är ett samverkansforum mellan regioner, kommuner och lärosäten inom sydöstra sjukvårdsregionen. RVKR är ett av sex regionala råd som är kopplade till det nationella vårdkompetensrådet, och bygger på ett regeringsuppdrag. Syftet med det regionala vårdkompetensrådet är att stärka samarbetet mellan kommuner, regioner och lärosäten kring kompetensförsörjning av personal inom hälso- och sjukvård samt tandvård.

Äldre

Social gemenskap och stöd, fysisk aktivitet, goda matvanor och meningsfullhet i vardagen är viktiga faktorer för ett hälsosamt åldrande och kan förebygga psykisk ohälsa. Fallolyckor är ett stort folkhälsoproblem med allvarliga konsekvenser för den som drabbas, i form av försämrad livskvalitet och lidande. Genom att arbeta med ett aktivt förhållningssätt till fallprevention bidrar det till färre fallskador och ökad livskvalitet för den äldre och i flera fall även kostnadsbesparingar. RSS kommer stödja kommunernas äldreomsorg genom att

- bidra till utveckling av arbetet med individbaserad systematisk uppföljning

För att bättre kunna följa upp resultaten i kvalitetsregisterna Senior Alert, Palliativregistret och BPSD (beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom) och sätta in rätt åtgärder behöver arbetet ske genom ett teambaserat arbetssätt mellan kommunens hälso- och sjukvård och omsorg.

- ge stöd för utveckling av förebyggande och tidiga insatser

Utbildningsinsatser för att underlätta kommunernas satsningar inom området, för att exempelvis förebygga fall, undernäring, ensamhet, psykisk ohälsa samt motverka våld och missbruk.

Kommunal primärvård

Utvecklingen går mot alltmer avancerade hälso- och sjukvårdsinsatser som ställer krav på personalresurser, kompetens och samordnade insatser från flera utförare. Fler hälso- och sjukvårdsinsatser av legitimerad personal från olika yrkeskategorier som till exempel sjuksköterskor, läkare, fysioterapeuter, dietister och arbetsterapeuter behövs i äldreomsorgen.

Nära vård innebär för kommunal hälso- och sjukvård att den tillsammans med regionens primärvård ska utvecklas till att vara navet i vården och de som ska samspela med annan hälso- och sjukvård. Den nya primärvårdsdefinitionen som gäller från 1 juli 2021 öppnar upp för att bedriva ännu mer av kvalificerad vård i hemmet.

Gränsen för vad som är primärvård och vad kommunen får utföra går vid det som betraktas vara specialiserad vård. Gränsen är oskarp och förändras i takt med den medicinska utvecklingen. Kommunerna och regionen behöver komma överens och återkommande ha dialog om hur den oskarpa gränsen ska hanteras samt hur den medicinska kompetensen ska förstärkas i kommunernas vård- och omsorgsverksamheter. RSS kommer stödja kommunernas hälso- och sjukvård genom att

- synliggöra det kommunala perspektivet och hålla en gemensam strategisk riktning i samverkan med Region Kalmar län

Utifrån SKR:s stödmaterial Specialiserad vård i hemmet kommer RSS att stödja kommunerna i att skapa en sammanhållen bild av de juridiska utmaningar som rör ansvarsfördelningen mellan kommunernas och regionens hälso- och sjukvård samt ta fram en gemensam beskrivning av kommunernas primärvårdsansvar.

Den gemensamma beskrivningen kommer att utgöra en viktig del i arbetet tillsammans med Region Kalmar län för att utveckla en gemensam process för ordnat införande mellan kommunerna och regionen vid förskjutningar av vårdinsatser från den specialiserade vården till primärvården. RSS kommer även stödja arbetet med att ta fram en gemensam mall för riskbedömning som är en förutsättning för ett ordnat införande.

- bidra till utvecklingen av arbetet med individbaserad systematisk uppföljning

För att bättre kunna följa upp resultaten i kvalitetsregisterna Senior Alert, Palliativregistret och BPSD och sätta in rätt åtgärder behöver arbetet ske genom ett teambaserat arbetssätt mellan kommunens hälso- och sjukvård och omsorg.

- bidra i omställningsarbetet till en sammanhållen planering mellan olika huvudmän och aktörer

Samordnad planering av vård och omsorg möjliggör för invånaren att få överblick över sina insatser från flera huvudmän och utförare samt att vara en aktiv medskapare i planeringen av sin vård och omsorg. Cirka 37 % av all sjukvård bedrivs av kommunal primärvård. När sammanhållen

journalföring inte nyttjas riskerar det att leda till patientsäkerhetsproblem och en vårdprocess som inte är sammanhållen för invånaren.

Skadligt bruk och beroende

De senaste årens statliga utredningar samt Socialstyrelsens rapportering visar att en majoritet av de som får vård på grund av skadligt bruk eller beroende också har vårdats för en annan psykiatrisk diagnos, och därför kan beskrivas ha en samsjuklighet. Ofta föreligger behov av behandling av samtliga psykiatriska tillstånd samtidigt inklusive skadligt bruk och beroende. Denna målgrupp har även ofta stora behov av sociala insatser från socialtjänsten.

Ett omställningsarbete pågår även inom socialtjänsten i arbetet med denna målgrupp med ett skadereducerande perspektiv i fokus, där ny socialtjänstlag möjliggör att tidiga insatser kan göras tillgängliga för denna målgrupp i högre utsträckning än tidigare. RSS kommer stödja kommunerna genom att

- förbereda inför de nya krav som kommer inom området samsjuklighet

Regeringen har uttryckt en tydlig ambition att lägga fram ett lagförslag om en ny reform innan mandatperiodens slut 2026. Dessutom planeras det att delar av de stimulansmedel som fördelas inom ramen för överenskommelsen Psykisk hälsa och suicidprevention 2025 ska riktas mot att ge kommuner och regioner möjlighet att redan nu börja utveckla en mer sammanhållen, behovsanpassad och personcentrerad vård och omsorg för personer med samsjuklighet och omfattande behov.

En stor del av detta arbete kommer att ske i nära samverkan med Region Kalmar län och genom det arbete som bedrivs inom ramen för den länsgemensamma lednings- och samordningsgruppen för psykisk hälsa.

- öka socialtjänsternas följsamhet till evidensbaserade arbetsmetoder

Implementering av de nya riktlinjerna avseende skadligt bruk och beroende från Socialstyrelsen som kommer att lanseras på nytt efter revidering under 2025. Enkät och utvärdering av de tidigare riktlinjerna har genomfördes under 2024 och identifierade tre prioriterade förbättringsområden för socialtjänsten:

- Användningen av standardiserade bedömningsinstrument behöver öka för att kartlägga och bedöma skadligt bruk och beroende. Förordas ökad användning av ASI och ASI-spel.
- Fler kommuner behöver förbättra möjligheten att kunna erbjuda arbetsförberedande insatser för denna målgrupp.
- Flera socialtjänstverksamheter behöver förbättra möjligheten att erbjuda de rekommenderade boendesinsatserna vid hemlöshet.

- samordna lokala behov av kunskap inom område Skadligt bruk och beroende

Ett arbete med att identifiera lokala behov av kunskap inom ramen för Partnerskapet och framtagna modell/arbetsprocess kommer att genomföras inom område Skadligt bruk och beroende under 2025. RSS samordnar kommunernas lokala inventering och behov av

kunskapsstöd och sammanställer på regional länsnivå till SKR. Insamlingsperiod pågår till och med 31 mars 2025.

- projektleda Yrkesresan Skadligt bruk och beroende

Samtliga resor som utarbetas inom Skadligt bruk och beroende planeras att färdigställas och släppas under 2025.

- samordna och genomföra ANDTS-undersökningen regionalt i länet

ANDTS-undersökning (alkohol, narkotika, dopning, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar) för elever i årskurs 9 och årskurs 2 på gymnasiet genomförs regionalt i Kalmar län vartannat år och samordnas av Kommunförbundet Kalmar län/Regionförbundet Kalmar län sedan 2015. 2025 är det dags att genomföra en undersökning igen. Samordningen sker i samverkan med Länsstyrelsen Kalmar län som även finansierar en del av kostnaden. Undersökningen genomförs under våren och sammanställs i en rapport av CAN (Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning) under hösten.

Barn och unga

Den sociala barn- och ungdomsvården utvecklas kontinuerligt och höga krav ställs på verksamheten. Antalet barn som får ta del av socialtjänstens behovsprövade insatser ökar. Även antalet barn som placerats någon gång under året har ökat något, och majoriteten av dessa barn har haft flera placeringar under uppväxten.

Antalet placeringstillfällen för den enskilde visar ett starkt samband med skolresultat och utbildningsnivå i ung vuxen ålder. Ju fler placeringar desto högre risk för låga betyg. Sambandet förstärks allt eftersom barnen blir äldre. För att så tidigt som möjligt nå de barn som riskerar en ogynnsam utveckling krävs att man agerar på tidiga signaler och arbetar samordnat med de verksamheter som möter barnen. RSS kommer stödja kommunernas sociala barn- och ungdomsvård genom att

- bidra till utvecklingen av tidiga insatser och förebyggande arbete

Samhällsutvecklingen visar enligt Socialstyrelsens rapportering på växande skillnader i barns och ungas livsvillkor och hälsa. För att barn och unga ska ges likvärdiga möjligheter att utvecklas krävs ett förstärkt förebyggande arbete och tidiga samordnade insatser. Familjecentraler och Ungdomsmottagningar är exempel på verksamheter som arbetar förebyggande, tidigt och samordnat.

- bidra till utvecklingen av Familjehemsvård och familjehemsplacerade barn

Att placera ett barn är ett stort ingrepp i det enskilda barnets eller den unges liv och får också stora konsekvenser för den övriga familjen. Det innebär också att samhället, och framför allt kommunen, då tar på sig rollen som "ställföreträdande förälder". De placerade barnen har sämre hälsa än andra barn, och lagstiftningen har förtydligats när det gäller det ansvar som både

socialtjänst, hälso-och sjukvård och tandvård har för att tillgodose dessa barns behov. Samverkan kring detta behöver därför utvecklas.

- fortsätta arbetet med att hitta lämpliga placeringsformer för barn och unga med omfattande behov

Det är idag en utmaning för kommunerna i länet att hitta lämpliga placeringsformer för barn och unga med omfattande behov. Det kan handla om barn med funktionsnedsättning, vars föräldrar inte har full föräldraförmåga. Några barn har behov, men kan inte få sina behov tillgodosedda i ett Boende med särskild service för barn och unga enligt LSS. Placeringar på externa HVB (hem för vård eller boende) blir både kostsamma och ineffektiva för dessa barn.

En arbetsgrupp är utsedd och har definierat tre grupper av barn med omfattande behov. En kartläggning är gjord och denna kommer att vara grunden till det fortsatta arbetet. En bedömning kommer att göras om det finns behov av att Region Kalmar län involveras i arbetet, och om så är fallet kommer de att bjudas in.

- samordna länets nätverk för BBIC och vara länk mellan kommunerna och Socialstyrelsen i frågor som rör BBIC

Barns behov i centrum (BBIC) är ett arbetssätt och en struktur för handläggning, genomförande och uppföljning av myndighetsutövning inom social barn- och ungdomsvård.

Ett krav för att få ha BBIC-licens är att man ingår i ett BBIC-nätverk för kunskapsutveckling och erfarenhetsutbyte. Detta nätverks samordnas av Kommunförbundet Kalmar län.

- vara delaktig i det länsövergripande arbetet kring resultaten i Nationell uppföljning av socialtjänstens omställning (NUSO) med inriktning på barn och unga

För att kunna följa omställningen till en ny socialtjänstlag pågår det en Nationell uppföljning av Socialtjänstens Omställning (NUSO 2024). Studien innebär att alla deltagande kommuner arbetar med gemensam individbaserad systematisk uppföljning för att skapa kunskap om det lokala förebyggande arbetet. Elva av länets kommuner har deltagit i arbetets första delmoment.

Stöd och service LSS

För att möta de växande kompetensutmaningarna inom funktionshinderområdet krävs ett idogt arbete på såväl lokal, regional som nationell nivå. Såväl Socialstyrelsens rapport som SKR:s förstudie till Yrkesresan visar att behovet av en mer sammanhållen kunskap är mycket stort i både myndighetsutövning och i all utförarverksamhet. Kunskapsstyrningen inom området behöver stärkas. RSS kommer stödja kommunerna genom att

- vara en angelägen del av kedjan mellan lokal och nationell nivå i att bygga ny kunskap

RSS stödjer kommunerna att framföra behov av ny kunskap till nationell nivå samt förmedla tillbaka ny kunskap till lokal nivå.

- projektleda Yrkesresan inom funktionshinderområdet för utförare

Stödja kommunerna i implementering och genomförandet av framtagna resor.

- verka för att samtliga kommuner i länet medverkar i SKR:s nationella brukarundersökningar och ge stöd till analys av resultat

Brukarundersökningar är viktiga för utvecklingen mot en mer kunskapsbaserad socialtjänst. Tillsammans kan resultatet av dessa ge en god bild av vad våra invånare tycker, och vad länet tillsammans kan arbeta vidare med att utveckla.

- leda dialogen kring gemensamma utmaningar såsom välfärdsbrott inom personlig assistans

Höja kunskapen kring hur olika kommuner arbetar mot välfärdsbrottslighet inom personlig assistans.

Unga, Utbildning och Etablering

Fokusområden

Skolutveckling

Skolan befinner sig i ständig utveckling med förändringar inom lagstiftning som skapar behov av samverkan inom olika områden för kommunernas utbildningsförvaltningar. Kommunförbundet Kalmar län ska vara ett stöd till länets skolpolitiker, skolledare, lärare, pedagoger samt prioriterade nätverk och grupper i deras uppdrag att utveckla Kalmar läns skol- och förskoleverksamheter. För att möta dessa behov finns det gemensamma resurser hos förbundet som kan stödja och samordna kommunerna i deras arbete för att nå en likvärdig skola genom att

- samordna nätverket för ordföranden i kommunernas utbildningsnämnder

Nätverket träffas två gånger per termin via digitala möten. En nyhet för 2025 är ambitionen att samordna fysiska möten mellan skolchefer, elevhälsochefer och utbildningsnämndernas presidier i samband med presidiekonferenser inom Läns-gemensam ledning. Syftet med dessa är att skapa utrymme för att diskutera gemensamma frågeställningar. Kommunförbundet Kalmar läns roll är att främja kommunikationen och underlätta informationsflödet både mellan kommunerna och mellan olika nivåer inom kommunernas skolförvaltningar. Dessutom sker samverkan med Länsstyrelsen Kalmar län och Region Kalmar län för att stärka arbetet.

- delta i och vara en resurs för skolchefsnätverket genom att arbeta med beslutade uppdrag

Under 2025 ligger fokus på att samordna en resa till Skolriksdagen samt att samordna och medverka i planeringen av Borgholmskonferensen, förutsatt att beslut fattas om dess genomförande. Arbetet innefattar också att starta upp och fortsätta samordna Linnéregionens rektorsnätverk i samverkan med Linnéuniversitetet och Skolverket. Dessutom ska en koppling till elevhälsochefsnätverket etableras och arbetet mellan dessa nätverk samordnas i vissa frågor.

- samordna elevhälsochefsnätverket

Elevhälsans uppdrag stärks och förtydligas genom nya skrivningar i skollagen. Ändringarna innebär att elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå i nära samverkan med lärare och övrig skolpersonal. Elevhälsan ska också vara en integrerad del av skolans systematiska kvalitetsarbete. Dessutom klargörs i skollagen att elevhälsan vid behov ska samverka med hälso- och sjukvården samt socialtjänsten.

Länets elevhälsochefer bedömer att dessa förändringar ställer ökade krav på samordning och samverkan, särskilt med regionens hälso- och sjukvård. För att möta dessa behov kommer Kommunförbundet Kalmar län att samordna nätverket för elevhälsochefer. Detta arbete innefattar att utveckla strategier och processer för hur samordningen av elevhälsans arbete ska ske, samt hur samverkan med skolchefsnätverket och regionen ska utformas. Förbundet kommer även, på uppdrag av elevhälsocheferna, att bevaka frågor som rör elevhälsan och vara dess röst i samverkan med myndigheter, liksom föra fram elevhälsans perspektiv i Läns-gemensam ledning.

AV-Media Kalmar län

AV-Media som är en enhet på Kommunförbundet Kalmar län levererar tjänster och resurser gentemot skolan. Dessa ska bidra till att höja kvaliteten på det pedagogiska arbetet samt främja de förmågor som krävs för att verka som en aktiv demokratisk medborgare i ett digitaliserat samhälle. En förutsättning för detta är att tjänsterna ska vara väl etablerade, kända och använda bland skolledare, pedagoger och elever. AV-Media stödjer kommunernas arbete inom skolan genom

- film för undervisning

AV-Play innehåller film för undervisning för länets lärare och elever. Alla filminköp, faktafilm såväl som spelfilm, grundar sig i skolans läroplan och kursplaner.

- fortbildning

Kompetenshöjande insatser inom informations- och kommunikationsteknik (IKT), medie- och informationskunnighet (MIK) samt filmkunnighet till personal och elever inom skol- och förskoleverksamhet.

- utlån av digital utrustning

Vi tillhandahåller utlån av digital utrustning för undervisning. Vi erbjuder även manualer, färdiga workshops och instruktionsfilmer till utrustningen.

- webbplatsen avmkl.se

Webbplatsen och dess innehåll vad gäller film, webbresurser, utlåningsmaterial och fortbildningar underhålls, utvecklas och presenteras utifrån ett pedagogiskt sammanhang.

- nätverket Splitvision

Samordning av informations- och nätverksträffar för länets digitaliseringsledare i nätverket Splitvision.

- marknadsföring av våra tjänster

Genomföra besök och föra dialog med lednings- och pedagoggrupper i kommunerna för att samverka, informera och tillgängliggöra AV-Medias utbud i hela länet och skicka ut ett nyhetsbrev ungefär en gång i månaden.

- samarbete med lärarutbildningen på Linnéuniversitetet Kalmar

Kommunförbundet Kalmar län har ett avtal med Linnéuniversitetet som ger lärarstudenter tillgång till AV-Medias fortbildningar och AV-Play i syfte att öka blivande lärares digitala kompetens och ge dem verktyg för en varierad undervisning.

Ungas uppväxt

Kommunförbundet Kalmar län ska vara ett stöd i det regionala arbetet för att nå de nationella målen inom ungdomspolitik. Arbetet syftar till att främja ett jämställt och jämlikt samhälle där alla unga känner sig inkluderade och ges möjlighet att göra sina röster hörda. Genom samverkan i Barn- och ungdomsnätverket och Barnrättsnätverket förstärks det regionala samarbetet för att gemensamt nå målen i den regionala utvecklingsstrategin, Agenda 2030, barnkonventionen, nationella målen om jämställdhet samt de folkhälsopolitiska målen. Detta gör vi genom

- LUPP 2024

Genom samverkan och ökad kunskap om ungas levnadsvillkor baserat på resultaten från LUPP 2024 (Lokal uppföljning av ungdomspolitik) kan lokala och regionala beslut fattas utifrån faktabaserad förståelse för ungas behov. För att göra resultaten lättillgängliga kommer dessa att presenteras via en interaktiv hemsida (dashboard).

- Anpassad LUPP

Anpassad LUPP ger för första gången regional kunskap om unga med intellektuell funktionsnedsättning. Detta skapar en grund för samverkan och utveckling av ungdomsfrågor som är anpassade efter deras specifika behov.

- UngNytt Kalmar län

Via startsidan *UngNytt Kalmar län* på skoldatorerna får ungdomar tillgång till riktad information som kan stärka deras demokratiska rättigheter. Genom detta verktyg kan lokala, regionala och nationella aktörer nå ut till unga på ett effektivt sätt. Arbetet samordnas av förbundet.

- Ungas egna organisering

Kommunförbundet Kalmar län strävar efter att stötta ungas möjligheter att vara delaktiga och kunna påverka beslut som rör dem själva och samhället. Detta sker genom samverkan med unga i både lokala och regionala insatser för att främja deras engagemang och inflytande.

- Barnrättsnätverket Kalmar län

Inom nätverket pågår arbete för att implementera barnkonventionen, höja kunskapen och dela erfarenheter mellan kommunerna.

- Länssamverkan Kalmar län Barn och unga

Tillsammans med Region Kalmar län och Länsstyrelsen Kalmar län har Kommunförbundet Kalmar län en arbetsgrupp där vi planerar och för dialog kring hur vi på bästa sätt kan möta upp och stötta länets kommuner i deras arbete kring Ungas uppväxt.

Etablering

Inom området Etablering ryms arbetet med nätverk, strategisk samverkan och två arbetsmarknadsprojekt, Samverkan inkludering och anställningsbarhet – nedan benämnt som SIA och Offensiv progression i samverkan 1.0 – nedan benämnt som OPIS 1.0

Nätverk och samverkan

Kommunförbundet Kalmar län stödjer kommunernas arbete inom området etablering genom att

- samordna träffar för länsnätverken för Komvux, arbetsmarknadsenhetscheferna (AME), studie- och yrkesvägledare (SYV) och kommunala aktivitetsansvaret (KAA)
- ingå i Länsstyrelsen Kalmar läns integrationsråd och dess beredning.
- arbeta med uppdrag givna av länsnätverken såsom överenskommelser och arbetsgrupper
- för kommunernas räkning samordna dialog med och/eller mellan regionala aktörer, såsom Region Kalmar län, Samordningsförbundet, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Länsstyrelsen Kalmar län

OPIS 1.0

Projektet, som är finansierat av Arbetsförmedlingen, involverar fem av länets kommuner och pågår mellan den 1 september 2024 till den 31 augusti 2025. Projektets syfte är att utforska nya metoder för att underlätta inträde och etablering på arbetsmarknaden för arbetssökande som befinner sig långt ifrån denna. Projektet syftar också till att utveckla ett gemensamt och mer proaktivt arbetssätt för samplanering och koordinering av insatser för deltagarna. I varje medverkande kommun finns en projektmedarbetare som håller i det lokala arbetet. Kommunförbundet Kalmar län stödjer och samordnar projektet på länsnivå genom

- regionala samverkansstrukturer

Samordning av två olika forum i projektet, projektgrupp och styrgrupp, där kommunerna och Arbetsförmedlingen samverkar på regional nivå.

- lokala samverkansstrukturer

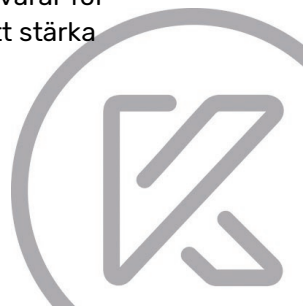
Samordning av arbetsgruppen där kommun och Arbetsförmedlingen samverkar på lokal nivå i projektet.

- avslutningskonferens

Hösten 2025 kommer en avslutningskonferens att genomföras med syfte att sprida resultat och erfarenheter från projektet.

SIA

Kommunförbundet Kalmar län leder och samordnar det EU-finansierade projektet SIA på en länsövergripande nivå, medan varje medverkande kommun har en projektledare som ansvarar för det lokala genomförandet. Projektet, som pågår fram till den 30 januari 2026, syftar till att stärka

förutsättningarna för ökad anställningsbarhet och inkludering i samhället. Kommunförbundet Kalmar län stödjer och samordnar detta arbete genom att

- samordna länsövergripande samverkansstrukturer

Upprätthålla och stärka den länsövergripande samverkanstrukturen mellan aktörer som ingår i projektet genom arbets-, projekt och styrgrupper.

- utveckla den lokala samverkansstrukturen

Stödja kommunernas arbete med att utveckla den lokala samverkansstrukturen mellan de instanser som deltagare kommer i kontakt med inom utbildnings-, sociala och arbetsmarknadsfrågor. Detta sker bland annat genom riktade träffar, utbildning inom samverkan och uppföljning av projektplan.

- implementering av mindset, språk och skattningsverktyg utifrån den danska forskningsstudien Beskæftigelses Indikator Projektet (BIP) sker i projektets deltagande kommuner.

Samordning av arbetet med nätverksträffar, utbildare och håller i resultatuppföljning.

- rustande insatser

Stötta kommunerna i arbetet med att fånga upp och rusta personer som i dag befinner sig i ett utanförskap eller riskerar att hamna i ett utanförskap.

- anordna avslutningskonferens

En avslutningskonferens med syfte att sprida resultatet och erfarenheterna från projektet kommer att genomföras hösten 2025.

Folkhälsa

God hälsa och välbefinnande är en förutsättning för att lyckas i skolan, arbeta, leva självständigt och bidra till samhällets utveckling. Även om folkhälsan i Sverige generellt utvecklas positivt, finns områden och grupper där utvecklingen går åt fel håll.

I Kalmar län finns en ny samverkansstruktur för folkhälsofrågor som har utarbetats och fastslagits av Regionalt ledningsforum, som består av kommundirektörer, regiondirektören, regional utvecklingsdirektör samt länsstyrelsens länsråd. Den nya strukturen syftar till att stärka samverkan mellan Länsstyrelsen Kalmar län, Region Kalmar län, Kommunförbundet Kalmar län och länets kommuner. Målet är att främja en god och jämlik hälsa i hela befolkningen utifrån de folkhälsopolitiska målen.

Regionalt ledningsforum fungerar som styrgrupp för arbetet, medan Folkhälsonätverket är den operativa plattformen. Folkhälsonätverket sammankallas av Region Kalmar län och består av tjänstepersoner från kommunerna, Region Kalmar län, Länsstyrelsen Kalmar län och Kommunförbundet Kalmar län som ansvarar för folkhälsofrågor eller social hållbarhet.

Kommunförbundet Kalmar län stödjer, inom de strategiska samverkansområden som förbundet ansvarar för, kommunerna i att synliggöra det kommunala perspektivet i länets arbete med folkhälsa, genom att

- samverka med Region Kalmar län och Länsstyrelsen Kalmar län

Förbundet deltar som en regional aktör i samverkansstrukturens beredningsgrupp och Folkhälsonätverkets arbete. En viktig del i stödet är att arbetet ska vara effektivt och synkroniserat mellan olika regionala nätverk inom det sociala hållbarhetsområdet.

Livsmedel-, miljö- och hälsoskydd

Miljösamverkan Sydost samordnar tillsynsmyndigheterna inom livsmedel-, miljö- och hälsoskyddsområdet i Gotlands och Kalmar län sedan 2003. Miljösamverkan Sydost arbetar för en bra miljö, för att säkra en bra kvalitet på våra livsmedel samt en likvärdig tillsyn. Samverkan sker i genomförandet av valda projekt och temadagar. Under 2025 kommer följande projekt att genomföras:

Livsmedelsprojekt

- Ökad samsyn genom mer samarbete och gemensam kontroll enligt Livsmedelsverkets kontrollprocess.

Miljöprojekt

- Tillsynsprojekt – REACH, EU:s kemikalielagstiftning
- Handledningsprojekt – Växtnäringsläckage från jordbruk och hästgårdar
- Handledningsprojekt – Effektiv tillsyn (fortsättning från 2023)

Förutom de temadagar som är knutna till årets miljöprojekt kommer följande temadagar att genomföras:

- Användning av renat avloppsvatten
- Tillsyn enskilda avlopp
- Förändringar i avfallslagstiftningen

Budget 2025

Budget KFKL 2025	
Avtalade intäkter	21 701
Övriga intäkter	13 245
SUMMA INTÄKTER	34 946
Övriga kostnader	-16 758
Personalkostnader	-18 188
SUMMA KOSTNADER	-34 946
TOTALT	0

Förbundet lämnar 2024 med ett stort negativt resultat vilket innebär att samtliga periodiseringsfonder har förbrukats och det fria egna kapitalet har minskat. De extremt höga pensionskostnaderna under 2024 förväntas återgå till mer normala nivåer 2025 men det är först 2026 som prognosen säger att pensionskostnaderna är helt i normal nivå. Under 2025 budgeteras för pensionskostnader på 2 150 tkr vilket är ett pålägg på 18% av lönekostnaden. SKR:s rekommenderade schablon för pensioner för 2025 ligger på 9,77 % av lönekostnaden. Kommunförbundets intäkter enligt avtal med kommunerna indexuppräknas årligen. Det är PKV oktoberindex som används och i år är siffran 0%. Det innebär att förbundet inte ökar sina intäkter 2025.

Under åren 2023–2025 pågår SIA-projektet som administreras av förbundet. Det innebär att medel strömmar via förbundet till medlemskommunerna. SIA-projektet kommer att transferera ungefär 5 000 tkr årligen till deltagande kommuner. Från september 2024 och ett år framåt administreras också projektet OPIS 1.0 av förbundet. Det innebär att ungefär 2 000 tkr kommer att vidareutbetalas till deltagande kommuner.

Budget exklusive transfereringar 2025		
	2024	2025
INTÄKTER	29 443	27 946
ÖVRIGA KOSTNADER	-10 706	-9 758
PERSONALKOSTNADER	-17 417	-18 188
SUMMA	-500	0

*Transferering är medel som betalas vidare till medlemskommunerna.

Den totala driftsbudgeten för kommunförbundets planerade verksamhet 2025 uppgår till 27 946 tkr

Av planerade intäkter avser 21 701 tkr intäkter genom avtal. Övriga intäkter avser till största del EU-projekt, projektmedel från Arbetsförmedlingen och Tillväxtverket.

Budget för övriga kostnader exklusive transfereringar blir 9 758 tkr. Budgeten för inköp till AV-media är 3 000 tkr av detta

Under 2025 kommer förbundet bemannas med 20 årsarbetare. Att personalkostnaderna är högre i budget 2025 jämfört med 2024 trots att antalet medarbetare minskat beror på att förbundet tagit höjd för höga pensionskostnader i budget 2025 vilket inte gjordes 2024.

Verksamhetsområde Kansli

Budget Kansli 2025	
Avtalade intäkter	7 478
Övriga intäkter	1 510
SUMMA INTÄKTER	8 988
Övriga kostnader	-4 358
Personalkostnader	-4 630
SUMMA KOSTNADER	-8 988
TOTALT	0

Under 2025 arbetar 5,0 årsarbetare inom verksamhetsområdet. Vid sidan av förbundschefen, arbetar tre årsarbetare med administrativa arbetsuppgifter och en inom kursadministration.

Intäkterna består av medel från kommunerna via avtal 7 478 tkr. Intäkter från kursavgifter är budgeterat till 1 360 tkr. Intäkterna för kurser och konferenser förväntas inte helt att finansiera 1,0 årsarbetare och omkostnader för kursadministration. Motsvarande en årsarbetare på kansli kommer under 2025 finansieras av projektmedel och en intäkt från KHAB för administrativt arbete. Alla förbundets gemensamma kostnader belastar den här verksamheten i stället för att fördelas ut till samtliga. Hyreskostnaden för 2025 hamnar på drygt 1 200 tkr. Här belastar också leasingkostnader för exempelvis datorer, kopiator och bil 400 tkr. IT-stöd och systemkostnader från Kalmar kommun 400 tkr. Telefoni och datakommunikation 130 tkr. Kostnaden för förtroendevaldas arvoden är budgeterat till 293 tkr.

Verksamhetsområde Unga, utbildning och etablering

Budget Unga, utbildning och etablering 2025	
Avtalade intäkter	10 233
Övriga intäkter	3 357
SUMMA INTÄKTER	13 590
Övriga kostnader	-4 684
Personalkostnader	-8 905
SUMMA KOSTNADER	-13 590
TOTALT	0

Under 2025 kommer området Unga, utbildning och etablering att bestå av 10 medarbetare. Förutom verksamhetsledaren arbetar 5 årsarbetare inom AV-media, samt 3 årsarbetare som är externt finansierade i projekten SIA respektive Ungas uppväxt och OPIS. Här finns också förbundets kommunikatör,

På intäktssidan är budgeterat 10 233 tkr enligt avtal. Övriga intäkter som finns i budget avser projektmedel för de projekt som kommer drivas under året. SIA-projektet kommer vidareutbetala ungefär 5 000 tkr till deltagande kommuner och OPIS 2 000 tkr under året, dessa poster finns ej med i ovanstående tabell.

AV-media har en budget för inköp till verksamheten på 3 000 tkr.

Verksamhetsområde Hälsa, vård och omsorg

Budget Hälsa, vård och omsorg 2025	
Avtalade intäkter	2 680
Övriga intäkter	1 376
SUMMA INTÄKTER	4 056
Övriga kostnader	-300
Personalkostnader	-3 756
SUMMA KOSTNADER	-4 056
TOTALT	0

Hälsa, vård och omsorg kommer bestå av 4,0 årsarbetare under 2025. Det är en minskning med två medarbetare i jämförelse med 2024.

Intäkterna består av avtalade medel från kommunerna 2 680 tkr. Dessa finansierar 2,5 tjänst för utvecklingsledare. Resterande tjänster och övriga kostnader finansieras via avsatta projektmedel från statsbidrag för samverkan inom området psykisk hälsa.

Förbundet budgeterar för att under 2025 använda 1 376 tkr av projektmedel som avsatts till arbete inom området psykisk ohälsa 2024–2026

Verksamhetsområde Miljö och Livsmedel

Budget Miljö och Livsmedel 2024	
INTÄKTER	1 310
ÖVRIGA KOSTNADER	-414
PERSONALKOSTNADER	-896
SUMMA	0

Inom detta område arbetar 1,0 årsarbetare samt ytterligare 20% som köps in från Nybro kommun. Miljö och livsmedel regleras av ett särskilt avtal.

Inför 2026

Finansieringen för förbundets strategiska samverkansområden 2024–2026 förväntas vara tryggad fram till och med 2025.

Under januari 2026 kommer ESF-projektet att avslutas. För att kunna fortsätta arbetet med arbetsmarknadsfrågor behöver finansieringen tryggas genom exempelvis nya projektmedel.

Prognosen för pensionskostnaderna 2026 visar på lägre kostnader än 2025.

